

Budapest.
1943.
június 16

V. évf.
24. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill

M
E
C
S
Z
A
R
F
I
L
M

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. CÉZA

Legújabb filmtehetség

ADORJÁN ÉVA

A most készülő „Kalotaszegi Madonna” főszereplője. Kárpát-film.

1 szerelmespár
3 változatban

RÖKK MARIKA ÉS VIKTOR STAAL

LEGÉNYVÁSÁR

című pompás UFA revűfilmben

ILSE
WERNER

és
női zenekara

*nagy sikerrel
végig
muzsikálták
Magyar-
országot*

„A NŐNEK MINDIG IGAZA VAN”

című T E R R A - vígjátékban

FILMIPARI ÉS FILM
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-UTCA 13

KERESKEDELMI RT.
T E L E F O N : 183-858

MAGYAR

film

SZERKESZTI *Matolay K. József*

FILMKAMARAI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 24. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. JUNIUS HÓ 16

Mozis és kölcsönző egyformán vigyázzon az üzleti tisztességre!

Ujabb érdekes hozzászólás a jegybevételek ellenőrzése körül indított vitához

A mozgóképszínházak bevételeinek ellenőrzése körül kialakult vita változatlanul az érdeklődés középpontjában áll, érdekes azonban, hogy a különböző beérkező levelek legnagyobb része névtelen. Sok állítólagos visszaélésre hívják fel a névtelen levélírók figyelmünket, de természetesen ezeket figyelembe nem vesszük.

Csak komoly hozzászólásokat közlünk, mert ezt a kérdést csakis a legnagyobb tárgyilagosság és kis személyi intrikáktól mentes adatok alapján akarjuk a nyilvánosság elé tárni.

A mozgóképszínház tulajdonosok közül néhány felhívta figyelmünket arra, hogy a filmek klauzulás kötéseivel kapcsolatban a filmkölcsönző cégek részéről is történtek visszaélések. A jegyek »felvásárlásának«
esetét hozták szóba. Tény az, hogy a múltban hallottunk valóban ilyen esetekről, amikor valamelyik kölcsönző jegyeket vásárolt s így közönséggel töltötte meg a már gyenge bevételű produkáló filmjének előadásait. Ezzel azután elérte, hogy filmje még egy héttel, vagy néhány nappal tovább maradt még műsoron.

Az ilyen módszer, ha nem is esik büntető szankciók rendelkezése alá, s az is igen kétséges, hogy polgári perben érvényesíthető-e emiatt valamilyen követelés, mégis ellenkezik az üzleti jóerköccsel. Az ilyen eseteket is teljes szigorral kellene elbírálni.

A baj ott van, hogy nincs a mozi-

és filmszakmának közös fegyelmi hatósága s így kérdéseiket hosszas viták és civódások után a polgári bíróságok elé kell vinniök, ami a dolgok további egészségtelen elhúzódását jelenti. A leg-egészségesebb megoldás mindenestre olyan filmkamara létesítése lenne, amelyben a mozi- és filmszakmának minden tényezője helyet foglalna. A Sajtókamara élő példa erre, amelyben helyet kaptak úgy a kiadók, mint a szerkesztőségek, s ahol a vitás kérdések

egytől-egyig gyorsan és közmegelegedésre a Kamarán belül bonyolódnak le.

Ha a filmkamara megalkotásának ezek a lehetőségei nincsenek, vagy még nincsenek meg, akkor az átmeneti időre jó lenne gondoskodni valamely szakmaközi bíróság felállításáról, mert meg kell akadályozni azt, hogy az egymásra annyira rászoruló két testvérszakma örök torzalkodásban éljen egymással.

Ahol állami mozijegyek vannak...

Az egyik filmkölcsönző vezetője, aki kérte, hogy ne nevezzük meg, a következő igen érdekes hozzászólást küldte be hozzánk:

— A filmek améta játszásával kapcsolatos jegyelszámolási visszaélések köztudomásúak. Ezért kellett bevezetni a sok költséggel járó ellenőrzési rendszert. Ezen a rendszeren nem tudunk változtatni addig, amíg a mozgóképszínházak önmaguktól, vagy állami beavatkozás folytán át nem térnek valamennyien olyan elszámolási módra, amely kizárja vagy legalább lényegesen csökkenti a visszaélés lehetőségét.

— Több külföldi államban vezettek be ilyen okból *állami jegyeket*. Az egyik ilyen állami jegyrendszer a következő:

— Vannak árakról szóló, az állam által kibocsátott jegyek. Magyar viszonylatban tehát mondjuk 20 fillértől 4 pengőig nyomtatott jegyfüzetek. Ezeket a jegyeket az is fel van tüntetve, hogy az *árból mennyi adót rótt le a mozi*. Tehát rajta áll a jegyen, hogy — tegyük

fel — a 3 P-s jegy árából az adó (forgalmi repülőalapi, vígalmi, stb.) egyenként részletezve és összesen mondjuk, 70 fillért tesz ki. Ezeket az adó címén beszolgáltatandó összegeket a mozi akkor köteles befizetni a pénzügyigazgatóságon, amikor a helyárainak megfelelő jegyblokkokat kiváltja. *Az adót tehát előre lerója és nincs többé semmiféle elszámolási gond.*

— Minden mozi annyi és olyan árakkal előnyomatott jegyet vesz az adó leróvása ellenében, amilyen és amennyi helyárainak és forgalmának megfelel. Amikor az így beszerzett jegyei fogytán vannak, ismét újabb blokkokat váltanak ki a pénzügyigazgatóságon.

— Ezzel a rendszerrel az állam az adóbevételeket teljes mértékben ellenőrizheti, nincs azonban még megoldva a helyszámozás kérdése. Éppen ezért olyan államban, ahol ez a rendszer, *külön hely-jegyeket kell nyomtatni a mozisnak s az árjegyekhez helyjegyet is kell adni a közönség részére.*

— A jegyeladás tehát a következő: vesz valaki például egy támlásszékkel, amelynek az ára 1 P. ahhoz kap a pénztárnál egy 1 P.-ről szóló állami jegyet és egy támlásszékre szóló hely-jegyet. A kettő csak együtt érvényes.

— Ez a rendszer bizonyos fokig komplikált, de teljes és tökéletes ellenőrzést biztosít, különösen akkor, ha a visszaélést a legkeményebben, koncesszió elvonással büntetik.

— Nem mondom, hogy ez a

A kölcsönzők manipulációi és a klauzula

— A mozgóképszínházak, helyesebben egyes bemutató színházak részéről is hangzott már el panasz a filmkölcsönzőkkel szemben. Előfordult ugyanis, hogy a klauzulus napokon (olyan napok, amelyeknek bevételei meg kell, hogy haladják azt a minimumot, amelynek el nem érése esetén a filmet a mozi leveheti műsoráról. A szerk.) a kölcsönző felvásárolt egy csomó jegyet, s így a film — elérve a megállapított bevételi minimumot — újabb egy hétig maradt a színház

szisztéma nálunk is utánzandó, vagy hogy a legjobb, csak példaként mondtam el. Tény, hogy valami állami jegyrendszerféle kellene, ami nem bonyolult és az ellenőrzést megkönnyíti a kölcsönzők részére éppúgy, mint az állam részére. Azt hiszem olyan komoly, évenként sokmilliós összeg megtakarítása, illetve bevételi emelkedés válna lehetővé, ami nem lehet közömbös sem az állam, sem a magángazdaság szempontjából.

műsorán s ezzel a mozinak kárt okozott.

— Kétségtelen, hogy az ilyen eseteket — ha még egyáltalán vannak — a szakma elítéli, bár bírói gyakorlat még nem alakult ki ebben a kérdésben. Akármint is van, az sem helyes, ha valamelyik kölcsönző befolyásolni akarja a bevételek alakulását olyan eszközökkel, amelyek nem egészen tiszták. Ez sem helyes. Ezt is meg kell szüntetni.

— Megítélés szempontjából lényegesen más ugyan, ha valaki a saját filmje bevételeit úgy emeli, hogy

1–2.000 pengő árú jegyet megvásárol s ezzel ténylegesen több folyik be a mozi pénztárába, és más az, ha valaki a ténylegesen befolyt jövedelmek egy részét eltünteti, arról nem számol el, s így megkárosítja az államot, a filmgyártót és kölcsönzőt egyaránt. A jogi elbírálás nem a mi feladatunk, a laikus ember is érezheti azonban, hogy a két eset között a különbség óriási.

— De nem is ez a lényeges. A lényeges az, hogy a két szakmának sürgősen össze kellene ülnie a kérdések rendezésére. Még ennél is fontosabb lenne azonban, hogy az állam hozzon drákói intézkedéseket a tisztességtelen üzleti fogások kiirtására. Ha a mozis visszaélést követ el, veggyék el engedélyét, ha a kölcsönző csak, veggyék el az ipar-engedélyét!

— Tisztességet és becsületet kell teremteni mindenképpen. Az elmúlt évek haladása ezen a téren örvendetesen igen nagy. De a tisztesség és becsület nem lehet félig-meddig fogalom, hanem csak teljes értékű. Ezt kell elérnünk és akkor nincs szükség ellenőrzésre.

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A kutásó leánya	Flórián	Hazafelé	Népszínház
Alkalom	Diadal, Hungária	Heten mint a gonoszok	Kamara
A nap hőse	Bethlen, Csaba, Duna	Hét szilva fa	Ótthon
A nőnek mindig igaza van	Kultur	Kadétszerelem	Damjanich
A pék felesége	Capitol	Kádár Kontra Kerekes	Hunnia
Aranyember	Rákóczi	Marco Visconti	Hazám
A szerelem jogán	Nemzeti Apolló	Megbélyegzett asszony	Baross
Babylon	Tinódi	Menekülő asszony	Székely
Barlettai párviadal	Petőfi	Mire megvirad	Tisza
Csákó és kalap	Erzsébet	Nehéz apának lenni	Szívárvány
Csókparádé	Corvin	Örvény	Barlang
Dankó Pista	Kristály, Ráday	Párduckisasszony	Scala
Doktor Jörn	Szittyá	Pépita kabát	Ósbuda
Dzsarabub	Palota	Pista tekintetes úr	Pest
Egér a palotában	Deák, Kaszinó	Ragaszkodom a szerelemhez	Atrium, Fórum, Rádus
Egy éjszaka valcere	Alkotás, Andrassy	Szerelem, bosszú, halál	Vitéz
Egy szív megáll	Eva, Turul	Szélvészkiasszony	Adria, Délibáb, Ipoly, Józsefvárosi, Turán
Egy szoknya, egy nadrág	Omnia	Szép csillag	Nép, Ugoesa
Elítélt szerelmem	Korzó	Talpraesett leány	Mesevár
Enyém vagy	Béke	Tarzánygyőz	Attila
Enyhítő körülmény	Homeros	Tábori színház	Zugló
Erényesősz	Uránia	Tigrisek ura	Belvárosi, Korona, Maros, Nap, Toldi
Éjfélre kiderül	Budai Apolló	Titkok vándora	Ujbuda
Fekete lilium	Nyugat	Varju a toronyórán	Anna
Finn vér	Körönd	Viki	Glória, Tátra
Fruska	Beleznay		
Haláltánc	Pluto		

Az olasz film térhódítása

Alltalanos érvényű gazdasági törvény, hogy amikor egy iparág életerős és lendületesen fejlődik, akkor szükségképpen igyekszik külföldön is terjeszkedni. Az olasz filmipar liz esztendő tapasztalatai után, amikor gyakran nélkülözötte az egységes

Az »Alia Tau« egyik női főszereplője

irányítást és az egységes stílust, eljutott fejlődésének abba a szerencsés stádiumába, amikor a belső piac meghódítása után új területeket kell keresnie terjeszkedéséhez. Ez a jelenség már másodszor ismétlődik meg az olasz filmiparban. De míg először csak múltó jelenség volt, most azon-

ban már jobban, szilárdabban megalapozottnak látszik. Ennek pedig az az egyszerű magyarázata, hogy a filmemberek okultva a multak tapasztalatain, óvatosan kerültek azokat a hibákat, amelyek a régi olasz filmipart romlásba döntötték. Nem szabad elfelejteni, hogy az olasz film vezetői közül sokan még a némafilm idején kezdték meg munkásságukat. Annak idején azt mondták, hogy az olasz filmet saját ereje ölte meg, ami részben igaz volt, de az aztán kétségtelen tény volt, hogy egy film előállítását a fix költségeknek olyan hányada terhelte, amely a termelési költségek aránytalan túlméretezéséhez vezetett, ez pedig halálos veszedelmet jelentett éppen ezen a területen, ahol bizonyos rugalmasságot nem lehet nélkülözni.

Ma már minderről szó sem lehet. Az olasz filmipar felépítése gazdaságilag annyira sajátos, egyedülálló, hogy szembevetően különbözik minden külföldi filmipar-

tól. A felépítés a lehető legrugalmasabb, mert a fix ipari költségek minimumán alapszik. Ez a rugalmas ipar teljesen független, autonom technikai berendezkedésre tá-

gyártani? A filmesek megszívlelték a tanulságot és most már nagyobb lendülettel láttak munkához.

De még meg kellett küzdeni a közönség közö-

Luisa Ferida és Amadeo Nazzari a »Fedora« c. olasz filmben.

maszkodik, mert a befektetett tőke már úgyszólván teljesen amortizálódott, tehát virágzik, mert bevételeinek nagyobbik felét tiszta jövedelemhez csatolhatja és sokkal kisebb bevételekkel is fenn tudja magát tartani. Ami pedig a legfontosabb, legkevésbé sem nehezedik rá a termelésre, mert a termelés csak akkor fizeti meg, ha felhasználja. Tehát technikai és ipari szempontból az olasz filmipar megérett a legnagyobb teljesítményekre.

Vajjon el lehet-e ugyanezt mondani az olasz film művészi oldaláról is? Erre a kérdésre sokan fölényesen mosolyognak, de már semmi esetre sem olyan meggyőződéssel, mint néhány évvel ezelőtt. Őszintén be lehet vallani, hogy az olasz filmben senki sem hitt, talán még azok sem, akik dolgoztak rajta. Ártatlan tréfának, dilettánsok kedvtelésének tartották. A szakértők, az elhivatottak ott voltak túl az óceánon. De a francia film gyors emelkedése kinyitotta az olasz szemét is. Tehát Hollywoodon kívül is lehet jó filmet

nyével. Nehéz közönség az olasz. Hosszú éveken át a világ filmtermelésének legjavát kapta és ez elkényeztette. Szívélyesen fogadta az olasz filmipar alkotásait, de valójában soha nem vette azokat komolyan. Fennhéjázva emlékezett meg az olasz színészekről és rendezőkről akik tehetségük legjavát igyekeztek nyújtani. De amikor az amerikai filmek kezdtek megrikkulni, amikor a közönség kénytelen volt olasz filmeket nézni, akkor rá-

Jelenet a »Dzsarabuc« c. filmből.

Doris Duranti és Jávor Pál a »Carmela« főszereplői.

A »Beteljesülés« egyik jelenete.

jöttek, hogy ezek a filmek nem is rosszabbak a többinél. Igaz, az elsőhetes mozi közönsége to-

tározott léptekkel elindult a külföldi piac meghódítására. Kedveztek ebben neki a megválto-

Jelenet a »Fedora« c. filmből.

vábra is bizalmatlan maradt, de győzött az igazi közönség lelkesedése, azé a naiv közönségé, amely nem olvassa a folyóiratok filmkritikáit. És az olasz filmek megtöltötték a mozikat és az olasz filmek bevételei elérték, sőt néha felülmúlták a leghíresebb amerikai filmek bevételeit is.

Miután a belső piac telítődött, az olasz film ha-

zolt politikai viszonyok is, ezt el kell ismerni, de viszont az is tagadhatatlan, hogy más európai filmiparok, amelyek ugyanilyen feltételek mellett dolgoznak, nem tudnak hasonló sikert elérni.

Immár két esztendeje, hogy az olasz film egyre nagyobb tért hódít Európában. Sőt az elmúlt esztendőben az olasz film

vezetőszerese már nyilvánvaló volt, mint ahogy bizonyította ezt a X. Nemzetközi Filmművészeti Kiállítás is, ahol az olasz filmek határozott fölényben voltak minden más résztvevő nemzet filmjeivel szemben. Európa főbb városaiban minden nap sikerrel vetítettek valamely olasz filmet. Néhány hónappal

ezelőtt más országokkal társulva is kezdtünk filmeket termelni, s ez az új módszer bizonyára szintén gyümölcsöző lesz.

Az olasz film tehát Európában az élen halad, ez állapítható meg a tavalyi évad mérlegéből, ami komoly bátorítást jelent a jövőt illetően.

Umberto de Francis

Két új olasz film

„Ki látta?”

Az INAC Guido Brignone egy újabb filmje felvételeinek megkezdéséről adott hírt. A film tárgya ugyancsak Brignonetól származik. Címe: »Notturmo«. A cselekményben egy leány története elevenedik meg, akit mostoha apja elcsábít. A leány a férfi halála után támasz és anyagi segédforrások nélkül marad, míg a szíve alatt egy új élet csíráját hordozza. Az asszony fokról-fokra a legteljesebb erkölcsi romlásba süllyed. Egy gyárban dolgozik, míg

egy nap lesújt rá a legnagyobb szerencsétlenség: gyermeke halála. Ekkor a lány teljesen elzúllik, éjjeli nővé válik és egy este, miközben a rendőrök elől menekül, találkozik a férfival, aki még szépnek és érintetlennek ismerte és aki azután a megtérés útjára vezet. A filmből nem hiányzik a zenekommentár sem, mert a lány erkölcsi megmentője egy fiatal zeneszerző, aki a történet során eljátsza legszebb kompozícióját.

„Notturmo“

Pietro Tellini filmtémát írt a GENERALCINE számára. A történet egy eredeti ötletből, egy eltűnt ember felkutatásának gondolatából indul ki. Címe: »Chi l'ha visto?« (»Ki látta?«) ugyanis gyakran olvasható az újságok képes mellékleteiben, mondanivaló eltűnt személyek arcképe fölött. A jelen esetben egy fiatallem-

berről van szó, akivel az Igazságszolgáltatásnak is számadása van és akit az utcán megállít egy asszony, abban a hitben, hogy fellel: benne néhány évvel ezelőtt eltűnt férjét, és arra kényszeríti, hogy soha nem öhajtott családi életet éljen, amely végülis gyökeres változást idéz elő jellemében.

Az »Örök küzdelem« egyik hatásos jelenete

KÖTÁBLÁKTÓL A FILMUJSÁGIG

Somkuti István érdekes előadása a világhírű hradóoperatörök munkájáról

Felolvasta a szerző a filmoperatörök legutóbbi összejövetelén.

Történelmi adatokból tudjuk, hogy már az ősidőben ismeretes volt a hírvétel és a híradás, mert az őseink különböző rajzokkal, jelekkel, dobszóval, rajzolt ábrákkal és képekkel fejezte ki a gondolatait és hasonló módon adott hírt magáról.

Élőlények és mindenfajta tárgyak képeiből állott az egyiptomiak és a kínaiak írásrendszere is, a hieroglif, mely rendszerből alakult ki idők folyamán a betű.

A betű ismeretével írni-olvasni tudunk, tehát a betűírásjel rendszert vesszük igénybe gondolataink továbbítására és terjesztésére.

Megszületett az írott és nyomtatott újság, amire Napoleon azt jegyezte meg egyszerűen, hogy az újság és a betű is katoná, mert a betűvel csatákat lehet nyerni, vagy veszíteni.

A fénykép feltalálásával újság szempontjából is nagyot lendült a világ, mert a kép bevonult a sajtó szolgálatába és ma a technika fejlődésével ott tartunk már, hogy a merev fényképek az elevenség hatásával jelennek meg előttünk.

És ez a mozgófénykép.

A film varázslatos ereje — mint mágnes a vasat — mindenütt magához vonzotta az embereket. A film minden fájában igen nagy jelentőségre jutott és a további fejlődésére beláthatatlanok a perspektívák.

A mozgófénykép szintén bevonult a hírvétel és a híradás szolgálatába. Tulajdonképpen a mozgófénykép feltalálásakor mindjárt híradó gyanánt indult meg a film és csak később kezdtek a színész szereplőkkel megjátszott és megrendezett filmeknek a készítését.

A mozgófénykép minden rendű és rangú helyen megállja a helyét, szórakoztat, könnyen tanít és nevel, propaganda szempontból minden eddigi hírvéteszközt felülmúlt, kultúrértéke pedig szinte felbecsülhetetlen.

A filmújság, illetve film-

híradó az említett okoknál fogva, továbbá mind nemzetpolitikai, mind nemzetgazdasági szempontokból is igen értékes és jelentős tényezővé vált, először is azért, mert egyetlen hírvető és kultúra terjesztő orgánus sem támaszkodik olyan hatalmas és olyan különböző társadalmi rétegekből álló közönségre, másodsorban vizualitásánál fogva a látott film az emberi lélekben és emlékezetben sokkal mélyebb és maradandóbb nyomokat hagy, mint a betű, vagy a kimondott szó.

A filmújságnak írói azok a riporterek, helyesebben mondva azok a híradóoperatörök, akik a felvevőgép lenszérével a világ minden nyelvén kifejezhető és megérthető képekben filmre írják, illetve rögzítik a nagy Természetnek örökké változó játékeit, a mélyen meggyőző emberi események őszinte és valódi történeteit.

A filmújságot, a filmhír-

adót kedveli a közönség, bár többször panaszkodnak a híradók szürke egyhangúsága miatt, de az élet sem lehet telve örökké léleketzavarszó eseményekkel.

A napilapok és újságok nagy riportjai, cikkei, akadémikusoknak, politikusoknak vastag betűkkel szedett és beharangozott írásai sem mindig érdekesek.

A filmújság képekben szól a mozi nagyközönségéhez, tehát az operatörnek látókapcsolata van a közönséggel. Jó híradóoperatör lélekkel közelít a közönség lelkéhez olyképpen, hogy az eseményeknek csak azokat a csúcsmozzanatait fotografálja, amelyekkel vissza tudja adni a történet teljes értelmét és érdekességét.

Az operatörhivatást a szereteten felül mélyen érezni és tudni kell, mert az igazi művészetek lélekből fakadnak és önmagukban hordják iratlan törvényeiket.

Az operatör pionírok

Miként vannak kiváló újságírók, ugyanúgy vannak jó híradóoperatörök is, akik közül egynehány külföldi operatörnek eseteit mondom el, hogy lássuk, mennyi viszontagság, érdekesség és veszély kíséri a filmoperatör magas kultúrmisszióját.

Mesguisch, az első híradók pioniroperatörje beutazta az egész világot. Dolgozott az Egyesült Államokban, Afrikában, Európában, Ausztráliában, Indiában, Kínában. Mesguisch Páuban filmezte VII. Edward angol király előtt

Világjáró filmriporterek

A svájci Chelle például repülőgépes riportokra specializálta magát, aki Thore pilótával többször a Mont Blank fölé emelkedett, hogy repülőgépről filmezhessen az örök hóval borított hegycsúcsot.

Chelle fotografálta a Fahrman, az Air-Union és Páris—London léghajó vállalatok légi vonalainak ünnepélyes felavatását.

Le Noan filmriporter egy világgörülit utat filmezett. Végighajózta Afrika partjait és

Wright-testvéreknek első repülését, a XIII. Alfons spanyol királynak esküvőjét és az ezt követő bombamerényletet, melynek következtében a felvonuló násznép köréből többen megsebesültek. Felment géppel a Vezuv torkához, hogy filmre örökíthesse a tűzhányó kitörését és működését. Persze elgondolhatjuk, hogy a mérges gázokkal tele izzó lávafolyamot nem volt gyermekjáték fotografálni. Lopillonban filmezte Fallieres francia Köztársasági elnök tiszteletére rendezett Weveyi szüretelők ünnepét.

eljutott Délamerikáig. Érintette a Tűzföldet, a Húsvét-szigeteket és az összes csendőceáni francia szigeteket. Dolgozott Madagaszkáron és résztvevett az afrikai Citroen-expedícióban.

Philippini olasz filmriporter egy északsarki expedícióban vett részt, ahonnan felejtetlenül szép és értékes felvételekkel tért vissza. Alig-hogy elhagyta Philippini az örök jég hazáját, mindjárt utána forróéögvi riportra indult a Szahara sivatagba. Vál-

lalkozása még abban az időben volt, amikor a sivatagi filmezés szenzációszámba ment.

Alexandre, a Pathé Journal operatörje különleges stílusban dolgozik. Véleménye szerint a kisebb eseményeket szellemes kidolgozással lehet érdekessé tenni a nézők számára. Alexandre fotografálta a »Kolostorok és Zárdák« című csodás nagyjelmezt. Ő forgatta Lengyelországban, Danzigban és Kelet-Poroszországban az »Árnyék Európán« című politikai irányzatú nagyjelmezt is. Felvevőgéppel keresztül-kasul utazta Európát, Afrikát és mindenhonnan egészen egyéni meglátású képeket hozott magával.

Morizel és Specht Középkorszakban viszontagságos körülmények között filmezték ugyancsak a Citroen expedíciót. Nem pillanatnyi hatásokra vadászó gyenge fizikumú, hanem testben-lélekben erős és egészséges riportereknek ajánlatos az effajta expedíciós filmtúra, mert az operatörnek a sok nélkülözés mellett kitűzött komoly filmfeladatokat kell útközben elvégeznie.

A Paramount riporterei, Dored és Misser amerikai operatörök, mint haditudósítók résztvettek az abessziniai hadjáratokban. Misser a hadjárat alatt tanúsított bátor magatartásáért az olasz kormánytól teljes elismerést és katonai részről vitézségi érmet kapott.

A világhíradók térhódítása

Rövid idő alatt felismerték a filmhíradók értékét és nemzetközi jelentőségét, tehát több világrészben és országban rendszeres filmhíradókat alapítottak, amelyeket a közönség majdnem kivétel nélkül kedvel és minden alkalommal szívesen és élvezettel megnéz, mert azok igen tanulságosak és sok tapasztalatot szereznek általa.

Nálunk, Magyarországon, húsz év óta jelenik meg a Magyar Világhíradó. Húsz nehéztörténelmi történelmet közölte hetenkint és azt hiszem, hogy mindannyian büsz-

kék lehetünk erre az intézményre, mert nálunknál több olyan ország van, amelyek népebbek, gazdagabbak, területileg nagyobbak és mozgósítható létszámuk is több és még sincs önálló, rendszeres nemzeti híradójuk.

Filmriportok születése — kalandok sorozata

Mindenfelé barátokkal és ismerősökkel kell bírni, akik apró, de igen értékes információkkal szolgálnak az események fontosabb és filmszerű részleteinek tekintetében.

Paulis, amerikai híradó-operátor egy alkalommal éppen Brüsszelben tartózkodott, amikor arról értesült, hogy a rexisták nagygyűlést tartanak.

Paulis sejtette, hogy a lobbanékony rexisták összejövetelére sémán nem ér véget, tehát felkészült, hogy esetleg adódhatik számára egy híradóanyag.

A rexisták palotájával szemben egy emeleti ablakot bérelt és ott a felvevőgéppel nyugodtan várta a fejleményeket. Amikor vége volt a gyűlésnek, a rexisták az utcára tódultak és rikácsolva éjtették a palota erkélyére kilépő Desgrelle elnököt.

Paulis szimata helyes volt, mert rövidesen rendőrcsapatok érkeztek a helyszínre és ott egy szabályos verekedésnek volt a szemtanúja. Azután rendőrtiszték hatoltak a palotába, ahonnan néhány perc múlva Desgrelle-t, a vezért is előráncigálták, amit azután Paulis minden izgalom nélkül biztonságos helyről lefilmezett.

A jólvégzett munka után Paulis nagyot kacagott egy későn érkező konkurens híradóvállalat operatőriének látára, mert a kolléga csak akkor érkezett oda, amikor a heccnek már régen vége volt.

Hasonló kalandja volt egyszer Hudelot operatőrnek is. Hírét vette, hogy egy nagyobb fegyencsoportot deportálnak, amit egyébként tilos volt fényképezni és filmmezni.

Hudelot egy halász házában bérelt szobát és a felvevőgépet az ablakzalú rácsa közé ékelte, hogy a szomorú felvonulást a zsálún keresztül titokban lefotografálhassa.

Eppen Hudelot lakásának ablaka előtt vonult el a fegyencnek szomorú csapata. Egyszerre csak váratlan sikoly hallatszott.

Az egyik fegyencnek a fe-

Híradóvállalatok és híradó-operatőrök rövid idő alatt megsokasodtak, hogy a filmhírszolgáltatás igényeit kielégíthessék.

Sokan mesterségnek nevezik az operatőrséget, holott ez a hivatás nagyon sokol-

lesége kiáltott férje után, amire nagy kavarodás keletkezett és a következő pillanatban korbácsok kerültek elő és azzal csináltak rendet a fegyőrök és kényszerítették a rabokat gyászos útjuk folytatására. A zsálú közé ékelte objektív mindezt látta, Hudelot felvevőgépe pedig jól működött.

A fegyenceket hajóállomások kísérték, Hudelot viszont motorcsónakot bérelt, hogy azzal a hajó közelébe férközhessen, mert még a beszállást is, mint megrendítő látványt akarta lefilmezni. Egy rendőrtiszt észrevette Hudelot munkáját, lefogatta és követelte a film azonnali megsemmisítését. Az ügyes riporter azonban nem jött za-

Kényszerleszállás a Szaharóban

Max Dely filmoperátor Goys kapitány vezetésével 1925-ben Szaharába repültek egy sivatagi expedíciósfilm felvételei végett.

Gépük a sivatagban kényszerleszállást végzett, melynek következtében Vaudelle repülőőrmeester halálosan megsérült, míg ők csak nagy ügyel-bajjal, ezer veszélyeken át jutottak tovább.

Hosszabb ideig nem érkezett hír felőlük és már elveszítettnek hitték őket. Szerencsére Goys kapitány és Max Dely megmenekültek és a kalandos útjukról csodálatosan szép és érdekes felvételekkel érkeztek vissza, amelyek azt hiszen sohasem lehetnek szürkék a közönség számára.

A newyorki Pathé News egy alkalommal távirati úton kért Clemenceauról riportot. Max Dely egész éjjel utazott és már korán reggel frissen állt a francia miniszterelnöknek Saint-Vivent du Jard-i nyaralója előtt.

Nem volt könnyű dolog az öreg »Tigris« meggyőzni, mert nem szerette, ha fényképezték. Clemenceau, a »Győzelem Atyja«, zárkózott, vad arckifejezéssel járkált a tengerpart közelében levő kertés nyaralójának virágjai között

dalú képességet követel. Híradó-operatőrnek fel kell találnia magát mindenhol, önállóan kell cselekednie, mindent jól kell látnia és halania és ennek tetejébe az események iránt különleges érzéssel kell rendelkezni.

varba, mert az exponálatlan nyersnegatívot adta át a rendőröknek és dühösen morgott, hogy miből éljen az ember, ha nem hagyják őt dolgozni.

Ezzel a trükkel Hudelot a megrázó eseményről készített jó negatívot megmentette és sikerült neki az eseményt a vállalatának Amerikába küldeni.

Roultrabile fotografálta a marokkói hadjáratot és ugyancsak ő filmezte az ezt követő békekötést. A spanyol királyt felvevőgéppel elkísérte a spanyol zónára. Roultrabile a világháború idején még csak 16 éves volt, amikor egy nagy riportot készített Kerenszky Sándor orosz republikánus politikusnak franciaországi utazásáról.

és mogorván szólt Max Dallyre, az operatőrre, hogy siessen a felvétellel.

Néhány nappal később Clemenceauk levették a filmet és amikor Clemenceau a váznon sajátmagát meglátta, a »Tigris« vad arca elmosolyodott és a meglepedését úgy fejezte ki, hogy egy másolatot elfogadott. Ennek a riportfelvételnek egyébként Amerikában nagy sikere volt.

Nehezen felejthetők el azok a borzalmak és mély hatások, amelyeket érdekes kalandok közepette Bruth, a Pathé Journal operatőre fotografált a spanyol háborúról.

Bruth éppen az országos kerékpárversenyeket filmezte

A halál mesgyéjén . . .

Bruth azután még több héten át követte Franco tábornok nemzeti hadseregét. Jelen volt a cordeau, az antequerai, a salamanquei, a burgosi bevonulásoknál és szemtanúja volt a leírhatatlan látványoknak. A városok legtöbbször lángtengerben voltak és az utak mindenütt pirosítottak a vértől.

A felvételek végeztével Bruth visszatért Sevilleba, ahol azonnal letartóztatták és

Párisban, amikor Franco tábornok ellenforradalmának hírért közölték.

Azonnal repülőgépet bérelt és Franco tábornok főhadiszállására repült Tangerba. Francótól személyesen kapott engedélyt arra, hogy a nemzetiek által elfoglalt területen szabadon mozoghasson és

Amikor Bruth Sevilleba érkezett, mindjárt a katonai hatóságoknál jelentkezett, ahol kiderült, hogy Qiepo de Llano tábornok, mint legfelsőbb katonai parancsnok, utálja a filmeseket. A tábornok nem respektálta Franconak írásbeli engedélyt és Bruthnak megszigorította a mozgási lehetőséget.

Unalmában Bruth eleinte a város nevezetességeit és a nép sajátos szokásait, öltözködéseit filmezte, míg végül nagynehezen a frontra is kimehetett.

Bruth a nemzetiekkel együtt vonult be Bajadosba. Borzalmasabbnál borzalmasabb jelenetek tárultak szemei elé és fotografálta a kommunisták által barbár módon lerombolt templomokat és házakat, a kegyetlenül megcsönkített és égéstől megszenesedett holttesteket.

Viszont lefilmezte azoknak a vörös gyilkosoknak a kivégzését is, akiket megtorlás és büntetésként a nemzetiek ítélték halálra.

Bruthot engedték dolgozni, de lelkére kötötték, hogy a filmeket elküldés előtt Sevilleben cenzuráltassa. Bruth arra gondolt, hogyha a felvételeit előzőleg cenzuráltatja, akkor a munkáját Franciaországban sohasem láthatják. Erre ő egyszerűen a negatívokat Seville megkerülésével 250 kilométernyi távolságra Lisszabonba küldte az egyik barátjához, aki a küldeményeket Párisba továbbította.

számonkérték tőle azokat a filmeket, amelyeket azóta Párisban már be is mutattak.

A rendőrségen szemrehányásokkal illették őt, mert a filmeket cenzúra nélkül továbbította.

Bruthnak cselekedete kétségtelenül jóhiszemű volt, de a védekezése nem sokat használt, mert a rendőrségen szigorú őrizetbe vették és öt nap múlva az egyik sevillei fegyházba kísérték át.

A legsúlyosabb sors várt rá, de egyik honfitársa és jóbarátja, Jean d'Esne újságíró tudott Bruth esetéről, azonnal telefon és sürgöny útján Páris segítségét kérte.

Bruthot diplomáciai úton sikerült kimenteni a biztos halál kezéből és hat nap múlva azzal a jótanáccsal bocsátották szabadon, hogy azonnal hagyja el Spanyolországot. Bruth rögtön repülőgépre ült és visszautazott hazájába, Franciaországba, ahol vállalatától 15 napi szabadságot kért, hogy az erős testi és lelki megpróbáltatásokat ki-pihenhesse.

A szabadság letelte után Bruth újra kezdte a különféle ünnepek, felavatások, sport és egyéb események riportjait.

Bruth, mint filmriporter elkísérte a Graf Zeppelin kormányozható léghajót az első friedrichshafen—rio de janeiro légi útjára.

Amikor Bruth a léghajóval Rio de Janeiroba érkezett, már egy párisi rádiósürgöny várta őt azzal az utasítással, hogy azonnal csatlakozzon ott az Aeropostalhoz és készítsen egy propagandafilmet a francia repülés délamerikai térfoglalásáról. Munkája során keresztül repült Buenos Aireson, Santago de Chillen, Terra de feu és Natalon át érkezett vissza Franciaországba.

Filmezte Bruth többek között Görögországban a 2937 méter magas Olympos hegy megmászását. Három évig Laostól Junnangig Indokínában csavargott, ahonnan 22 ezer méter páratlanul értékes felvételeket hozott magával a Kolonai kiállítás számára.

Bruth kísérte Lavallt és Briandot Berlinbe. És a nagy utazásai között mindig akadt ideje kisebb események fotografálására, úgymint motor-, autó-, repülőversenyek Párisban, Londonban, Brüsszelben.

Menekülés a hullámsírból

A virginia szivaráról közismert Forestier operatőr egy déltengeri repülő expedícióról készített szenzációs filmriportokat, amelyeknek bírálatánál eldőlt már, hogy a természet egyszerű szépségeinek kiválasztása és az eseményjelenetek érdekességének képszerű meghatározása az operatőr művészeté. Különleges lelki érzék és egyéni jó meglátás, ötlet és fantázia-

bőség a jó filmriport legfőbb alapja, legyen az háború, tűzvész, árvíz, királyi fogadtatás, politikai események, vagy egyéb ünnepek.

Forestier egy tudományos misszióval beutazta Etiópiát és Somaliát. Egyízben egy újfajta bombavető hydroplánt próbáltak ki Cherbourg és

A marseillei merénylet

1934-ben Marseilleben jelen volt Sándor szerb király fogadtatásánál. Fotografálta a hajó kikötését, a fogadtatási ceremóniát és a királyi bevonulást. *Közelről kapta le a király merényletét*, sajnos a nagy tömegtumultusban és vad lövöldözésben Forestier is golyót kapott a lábába.

Mindez nem hátráltatta munkájában, sérült lábát is csak ideiglenesen kötöztette be, hogy a ritka érdekességű felvételeivel mielőbb Párisban lehessen.

Kartársai kerekesszékekkel

Brest között. A hydroplán motorhiba miatt vízre ereszkedett és 7 óra hosszat hanykóljódtak a viharos tengeren. Már az elmerülés veszélye fenyegette, amikor végre egy halászahajó megmentette a repülőket és Forestiert is az exponált filmtekercsekkel együtt.

várták őt a pályaudvaron és tanúkenti kihallgatása végett rögtön a vizsgálóbíróhoz szállították.

Hivatásáért, bátorságáért nem becsületrendet kapott — hanem kartársaitól egy zsebórát.

Ma már a világ minden táján dolgoznak filmhíradók riporterei, a filmújságok írói és ha minden nemzet nevesebb operatőrjeinek ténykedéseit, vagy hőstetteit kellene felsorolni, akkor arról akár két hónapig egyfolytában is lehetne elcsevegni.

„Csak a munkámnak élek!”

A Magyar Film kérdez, Déry Sári felel

Déry Sárít már régen láttuk filmen játszani. A »Sziriusz« óta még feléje se nézett a filmgyár környékének. Most azonban a közeljövőben a közönségnek ismét alkalma lesz a budapesti revüsztrár játékában gyönyörködni a mozivászonon. A Hunnia »Éjjeli zene« című filmjében játszik Sárdy János partnereképen.

Amikor a filmgyárban találkozzunk vele, kedvesen elmosolyodik és mintha csak kitalálná a kérdést, amit neki akarunk szégezni, beszélni kezd:

— Ugye már azt hitték,

hogy búcsút mondtam a filmnek? Az még egy kicsit korai multság volna!

— *Mi is azt gondoljuk,* — feleljük vissza.

— *Meg van elégedve a mostani szerepével?*

— Kedves alakítás, de...

— *De?*

— Megmondom őszintén, én nagyon igényes vagyok és nem elégszem meg semmivel. Igazi emberi szerepeket szeretnék már egyszer eljátszani.

— *Hányadik filmje ez a mostani?*

— Ötödik, — sajnos!

Az operatőr hivatását sajnos sokan tudatlanságból, vagy tudatosan semmire sem becsülik, sőt akadnak olyanok, akik nem is tudják, hogy a film fundamentuma a fotográfia. Amíg film és filmszínház létezni fog, addig a filmhíradó is élni fog, mert az eleven filmújság a hírközlés, a kultúra és minden egyéb tekintetben nagyjelentőségű, amit a tények sokszorosan beigazoltak már.

Elvitathatatlan érv és igazság, hogy nemzet történelem és kultúra nélkül nem maradhat fenn és nem fejlődhet tovább, mi operatőrök pedig a filmnek minden kockáját a magyar hazának szent céljainak érdekében akarjuk forgatni.

Az elmondott külföldi operatőrök élményeiből mi is okulhatunk és joggal hirdethetjük, hogy az operatőri hivatás túl van az iparosság fogalmán.

— *Az első sikerét mikor aratta?*

— Még egyáltalán nem arattam első sikert. Az az érzésem, hogy addig a bizonyos első sikerig még hosszú út van hátra, mert sokat akarok tanulni és a sikert maradandónak akarom megtartani. *Játszani akarok nagyon sokat és jó szerepeket szeretnék, mint az előbb mondtam: emberit.*

— *Szeretne valami különleges szerepkört alakítani?*

— *Lehet, hogy sokak ellenvéleményével találkozom, de szerintem egy színésznek nincs szerepköre, illetve nem szabadna engedni, hogy legyen. Egy színész kell, hogy mindent eljátszon. Legideálisabbnak tartom, mint azt a régi színészeink csinálták, például Déryné, aki kezdve a prózától az operáig mindent alakított. A színész legyen színész. Természetesen bizonyos fokig vannak szabályok, amelyekhez éppen a színész egyéniségéhez mérten igazodni kell. Ezzel kapcsolatban tehát inkább játszik az ember olyan szerepeket, amelyeknek szellemi tartalma fedi az illető színész egyéniségét. Amerika volt az, amely teljesen beskatulyázta a színészeket és kár,*

Déry Sári és Sárdy János az »Éjjeli zene« c. filmben

hogy ezt nálunk is részben átvették.

— *Kíváncsiak vagyunk ezek után, ki a kedvenc színésze?*

Gondolkodás nélkül feleli:

— *Duse!*

— *Melyik magyar írótól játszana legszívesebben szerepeket?*

— *Szabó Dezsőtől*, aki egyben a kedvenc író is. Ne csodálkozzék ezen. *Szabó Dezső* az az író, a magyarok között, akinek az alakjai talán a legrealisabb életfelfogást sugározzák cselekményeiken keresztül.

Nem vitázunk *Déri Sári* művésznővel. A maga szempontjából bizonyára igaza van. És ez a legfontosabb. Most valami más *»élettérről«* szeretnénk hallani *Déry-véleményt*.

— *Szabad idejében mit csinál, mivel szórakozik?*

— Nincs szabadidőm! — mondja nagyon komolyan. — Csak a munkámnak élek, ennek a szolgálatába állítok mindent. Még a szükséges napi sportolást is így fogom fel.

— *Milyen sportokat űz?*

— Lovagolok, úszom és teniszezek.

Ha ennyi mindent csinál a legünnepeltebb magyar revüprimadonna, vajjon mennyi ideje marad a háztartásra? Tudvalevőleg *Déri Sári* fiatalasszony.

— Nagyon rossz háziasszony vagyok, — feleli. Szeretem ugyan a háziasszonykodást, de nincs rá időm és soha nem is volt, hogy *»véremmé«* váljak. Néha napján olyan jól esne egy kicsit otthon is eljátszani a konyhában, de hát sokat kell tanulni, majd úgy öt év múlva... *talán...*

— *Ha tehetné, szeretné újra kezdeni az életet?*

— Isten ments, azaz ugyanúgy színésznőnek mennék akkor is. *Bár nagyon nehéz volt a kezdet*. Annyi akadállyal kellett megküzdenem. Legnagyobb baj volt, hogy... hogy... tudja, *nehéz kifejeznem magam*, legborzalmasabb volt, hogy úgynevezett *»mutató nő«* vagyok... de ha igénytelen lettem volna, akkor meg észre sem vettek volna. Annyi hitnek kell lenni az emberben, hogy *érvényesülni tudjon!* Ez azután mindenben átsegíti. Erőt ad a munkához önmagunknak.

Az *»éjjeli zene«* démona

kissé elgondolkozik, majd így folytatja:

— Igen, nehéz volt minden, akkor a kezdetnél, de azóta annyi szép is adódott a pályafutásom alatt. Egyszer egy nyáron, hogy a Felvidék visz-

zatért, végigfurnéztuk Kárpátját autóbusszal. Egy helyen két-három napig voltunk. *Parasztházakban* aludtunk, Tiszában a szabadban fürödtünk és csoda változatos helyen játszottunk estén-

ként. *Községházán, vendéglőben, kaszinókban, vagy Isten szabad ege alatt*. Mindenütt úgy fogadtak, hogy azt soha sem lehet elfelejteni. *Eletem legszebb, legváltozatosabb turnéja volt...* (Cs. M.)

A rádió helyszíni közvetítést adott a film-műtermekben folyó munkáról

Két hónappal ezelőtt, április 14-én megjelent számunkban *»Mivel támogathatná a rádió a magyar filmet?«* című cikkben szövegtettük azt, hogy a magyar rádióknak mostoha gyermeke a magyar film, s hogy azzal jóformán egyáltalában nem foglalkozik. Különböző ötleteket vetettünk fel, milyen eszközökkel, milyen előadásokkal és helyszíni közvetítésekkel lehetne a rádió a magyar filmnek segítségére.

Most örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar rádió *elegendet tett kívánságunk egy részének és pünkösdi hétfőjén este hét órakor teljes egy órában át tartó helyszíni közvetítést adott a Filmiroda és Hunnia műterméből*. A viaszlemezre felvett közvetítés általános tetszést aratott.

A rádió mikrofonjával először a *Magyar Filmiroda* műtermét keresték fel, ahol *Paul Tibor* adott szakszerű felvilágosításokat a rádió-riporter kérdéseire. A *»Kölcsönadott élet«* című film zeneszerzője, *Malcsiner Béla* is a mikrofon elé került és elzongorázta a készülő film zenei slágerét.

A szinkron-teremben lefolyt beszélgetésből sokat tanulhatott a közönség. Megtudhatta, hogy háromféleképpen történnek a zenei felvételek, hallhatta, hogy mi az előhangfelvétel és mi az utóhangfelvétel.

Megszólt a rádió mikrofonjában a díszletkártyás és a fodrász-sminkmester is, majd a műteremben hallattuk egy felvétel előtti próba érdekes lefolyását. *Lánczy Margit* és *Tolnay Klári* egyik jelenetét állította be *Cserépy László* rendező, aki a *»Féltekenység«* c. film felvételeit vezeti.

Egy másik rádióriporter a Hunnia Filmgyár zúglói telepéről adott színes közvetítést, ahol a *»Kalotaszegi Madonna«* és a *»Kívánsághangver-*

seny« c. filmek felvételei készülnek.

Először a *»Kalotaszegi Madonna«* felvételeiről hallottunk beszámolót s megszólalt a mikrofonban *Adorján Éva*, a film női főszereplője, majd *Eiben István operatőr*, *Rodriguez Endre*, a film rendezője, *Rónay Gyula* hangmérnök, akik igen érdekesen vázolták a filmgyártás munkájának különböző részleteit.

Azután *Berendik operatőr*, majd *Tompa Pufit* hallottuk, úgyis, mint magánembert, és úgyis, mint színészt, amint egyik jelenetének felvétele alatt egy székelly dalt énekelt.

A film fővilágosítója, *Bojkovszky Béla* is a mikrofon elé került, majd pedig *Kokas Klára*, a díszletek tervezője és építője szövegt néhány szót a díszletépítés munkájáról. *Tasnády* gyártásvezető beszámolt arról, hogy mi az ő és a felvételvezető elfoglaltsága, végül pedig *Erdélyi István dr.*, a gyártócég tulajdonosa szövegt a gyártó felelősségét teljes munkájáról.

A *»Kalotaszegi Madonna«*-ból *Sárdy Jánostól* hallottunk egy szép énekszámot, majd a mikrofonnal átmentek a másik műterembe, ahol viszont *Kelly Anna* éneke fogadott, aki a *»Kívánsághangverseny«* c. film egyik dalát adta elő. Ezzel a zenei felvétellel kapcsolatban *Rónay Gyula* hangmérnök ismertette a zenei felvételek módját, valamint a hangkeverés munkáját.

A továbbiakban *Balogh István* rendező elmondotta, hogy a *»Kívánsághangverseny«* c. filmben számos meglepetést készítenek a közönség számára, mert igen sok *trükkfelvétellel* teszik élénke a filmet. A filmből, amely az első, egész estét betöltő revüfilm lesz, a zeneszerző *Dolecskó Béla* egyik kitűnő foxtrottját *Latabár Kálmán* adta elő, s ezzel a zúglói telepről hallott közvetítés végetért.

Innen a mikrofonnal a Hunnia Filmgyár pasaréti telepére vándorolt át a szpiker, ahol ismét a női bémondó hangja szólalt meg és adott érdekes közvetítést az ott készülő *»Megálmodtalak«* című film felvételeiről. Megszólaltatták a mikrofonban a szerző és rendező *Vaszary Jánost*, *Muráti Lilit*, *Bilicsi Tivadart*, *Sulkovszky Zoltán* felvételvezetőt és *Makay Árpád* operatőrt.

Az éppen most elkészült *»Kerek Ferkó«* c. filmből is adott izelítőt a rádió. *Jávor Pál* énekelt egy magyar nótát s egy humoros énekszámot adott elő *Vaszary Piri*, *Mihályi Ernő* és *Weszely Pál*. A közvetítés színes képet adott a budapesti műtermekben folyó hatalmas munkáról és igen örülnénk, hogyha az ilyen közvetítésekkel minél gyakrabban járulna hozzá a rádió a magyar filmek népszerűsítéséhez.

Reméljük, hogy az általunk hangoztatott többi kívánságainkat is valóra váltja a rádió.

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPÉPKEZELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

mint az állami munkaközvetítőhivatal hat. eng. megbízottja

DIJTALANUL KÖZVETÍT SZAKAVATOTT GÉPÉSZEKET

állandó alkalmazásra és kisegítésre úgy helyben, mint vidéken.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.
Telefon: 337-598

Hivatalos órák: 1—3-ig
Hivatalos órák után Tátra mozgó

Fekete leves

(Kisfilm)

Írta: *Gedényi Mihály*
Gyártotta és forgalomba-

hozta: *Reiber Film*
Főszereplők: *Turay Ida, Mihályi Ernő, Kőkény Ilona, Egyed Lenke, Misoga László*
Hossza: 320 méter

Bemutatta: *Híradó mozi*
A második világháború új élményekkel, érdekességekkel, de nem kis részben kellemetlenségekkel tüzdelte tele életünket. Ha majd egyszer erről az időről is mesélünk, senki sem fog mulatni a gombamódra szaporodó »műrostos« és »fekete« viceken, ma azonban valóban benne élünk ebben a »fekete« világban. Itt nemcsak elsötétített utcákra gondolunk, hanem a homálybaburkolt mellékutcák csinálnak karikatúrát, főleg a nagyvárosi emberből.

A tanya élete nem sokat változott, a városi ember azonban naponként találkozik olyan problémákkal, melyeknek megoldását a *feketén vásárolt* értéktelen holmik gyűjtésében látja. Mintha talán edesebb volna a feketén szerzett holmi, akár csak a tiltott csók. A titkolózás azonban nevetségessé tesz, mihely ki-

derül az igazság. *A neveltség halóerejét fogja szekerébe* a Reiber Film »Fekete leves« c. produkciója, mely napi krajcáros gondjainket eleveníti meg.

A fiatalasszony (*Turay Ida*) tücsköt-bogarat összevásárol, amit az anyós (*Kőkény Ilona*) vagy a barátnői ajánlanak, konyhájára pedig egy falusi asszonynak öltözött városi suszter (*Misoga*) feleségétől (*Egyed Lenke*) vásárol hamisított tejfelt, lisztet, zsírt és egyebeket. Mire azonban ebédelésre kerül sor, kiderül, hogy a gipszből és záptojásból készült palacsinta még akkor is ehetetlen, ha csirizben sütik ropogósra. A férj (*Mihályi*) végül rendet teremt és a feketén szerzett lisztet, palacsintát az anyóssal együtt kidobja. A feleség pedig szentül megfogadja, hogy többé feketén nem vásárol.

A népszerű feltalálásban készült rövidfilm eltalálta a közönség hangulatát, jól mulattunk rajta s még hetek múlva is mosolygunk, mikor eszünkbe jut, hogy pl. a szuroláshoz »kőport sem lehet kapni«.

Gy. K. E.

A szerelem jogán

Rendezte: *Joe Stoeckel*

Főszereplők: *Magda Schneider, Viktor Staal, Annelise*

Uhlig, Paul Wegener

Beszél: *németül*

Cenzúra: *aluli*

Bemutatta: *Nemzeti Apolló*

A legújabb német film-dráma a havasok között élő nép életébe enged betekintést. A mese keretében sajnos, kissé már túlságosan ismert figurákkal, helyzetekkel és problémákkal találkozunk: az egyszerű gazda-család úrnak nevelt fiával, aki szíve ellenére a gazdag bárókissasszonyt akarja elvenni, hogy eladósodott szüleinek segítsen; a szerelmes kis pásztorlánygyal, aki születendő gyermeke kedvéért képes magára haragítani a hatalmas bárót; az angyali jóságú bárókissasszonnyal, aki nagylelkűen félreáll az útból; a keményszívűnek látszó, de valójában

kenyérre kenhető öreg báróval — és így tovább.

Vincenz, az öreg Brunnerházaszár csinos és kissé könynyelmű fia régóta szereti Vronit, a havasok közt élő pásztorleányt. De mivel szülei teljesen eladósodtak és most a gazdag Salurn báró kezében vannak, aki idők folyamán minden váltójukat megvette, elhatározza, hogy feleségül veszi a báró leányát, Melaniet. Ez nem is esik olyan nehezére, mert a fiatal bárónő bájos és kedves teremtés és régóta szerelmes öbelé. Vincenz becsületszavát adja az öreg Salurnnak, hogy nem fogja többé Vronit meglátogatni. Így Vroni, akinek fogalma sincs a faluban történekről, gyanútlanul és reménykedve várja nap-nap után szerelmét. Annál türelmetlenebb, mert fontos mondanivalója van a fiú számára: gyermeket vár tőle. Végre,

mikor már hat hete nem volt nála a fiú, levelet küld neki, hogy feltétlenül menjen fel hozzá, komoly dologról van szó. A levelet a báró serdülő fia, Stefan viszi el Vincenznek. Vincenz megdöbben. Eppen esküvőjének előestéjét ünneplik a báróéknál, de Vincenz belátja, hogy mégis kénytelen lesz még aznap felmenni Vronihoz.

Kora hajnalban neki is indul. Utját kilesi Förchinger, az intező, aki Vroniba szerelmes, feleségül is kérte már, de a leány kikoszarta. Most féltékenységtől úzve, követi Vincenzet a havasra. Vroni jelenlétében hevesen összekap a két férfi. Az intező rátámad Vincenzre, hogy nemcsak elcsábította Vronit, hanem most még Melaniet is szerencsétlenné akarja tenni. Vroni, amint szóhoz tud jutni a fájdalomtól, véget vet a veszekedésnek, elküldi mind a két férfit. Nem akar útjába állni Vincenz boldogulásának, nem is szól a gyerekről sem. Vincenz és Förchinger külön-külön távoznak el, de lejjebb, egy szakadék szélén újra találkoznak.

Közben az esküvőre összegyűlt vendégsereg már türelmetlenül várja a vőlegényt. Melanie alig tud erőt venni izgalmán. A hangulat kezd kinosan feszültté válni, amikor berohan Förchinger és lélekszakadva jelenti: Vincenz lezuhant a szakadékba és súlyosan megsebesült. Érte mennek és felhozzák a faluba, közben Vroninak is hírül vicszik a szerencsétlenséget. A lány magánkívül rohan le a faluba és még idejében érkezik, hogy életben találhassa szerelmét. Vincenz mellett ott van természetesen Melanie is. Vroni elhatározza, hogy legalább utolsó pillanatban mindent elmond Vincenznek. Melanie megrendülten hallgatja és mikor Vincenz utolsó erejével kijelenti, hogy feleségül akarja venni gyermeke anyját, még ő csilapítja felháborodva tiltakozó apját. A báró és leánya le-sujtva távoznak, a polgármester pedig annak rendje és módja szerint összeadja Vincenzet és Vronit. Alig végződik be az esketés, Vincenz feje lehanyatlik: meghalt.

Hónapok telnek el. A báró

Dorit Kreister a »Csókparádé«-ban.

haragtól és bosszúvágytól hajtva, el akarja árvereztetni Brunnerék birtokát. Vroni, aki gyermeke születése óta minden erejével dolgozott, hogy megtarthassák a majort, kétségbeesetten fordul Förchingerhez, hogy kölcsönözzön némi pénzt. Förchinger szívesen adja oda megtakarított pénzét. A báró azonban, amint ezt megtudja, gyanút fog, hogy Förchinger azért segít ilyen készséggel Brunner özvegyén, mert az ő kezétől halt meg a férje. Terhelő vallomások hangzanak el, Förchinger alaposan benne van a csávéban. Szerencsére Stefan, a báró kisfia, szemtanúja volt a jelenetnek, amikor Vincenz megcsúszott és lezuhant. Így az ő vallomása alapján Förchinger tisztázódik minden vád alól. Végre a báró szíve is megenyhül, Melanie is könyörög neki, hogy legyen elnézéssel Brunnerék iránt, és így nemcsak megbocsát mindent Vroninak, hanem hosszú haladékot is ad az adósság kifizetésére. Vroni tehát gyermekével és Vincenz szüleivel továbbra is nyugodtan élhet a majoron.

A történetben sok a naivság és az érzelgősség. Vincenz tragikus sorsa ellenére is túlzottan jóra fordul a történet. Egészen Vincenz haláláig komor, fojtott levegőjű drámát várunk, utána azonban kissé ferdén félresiklik a történet vonala. Indokolatlan és túlzott Förchinger gyanúba keveredése, ugyanígy nincs meg a lélektani magyarázata a báró hirtelen meglágyulásának, hogy egyszerre atyai jóssággal fordul addig gyűlölt ellenségeihez.

Ennek ellenére is a művészi rendezés és a szereplők kifogástalan játéka el tudja érni, hogy mindvégig érdeklődéssel és tetszéssel figyeljük a filmet. Magda Schneider rokonszenves és lebilincselő Vroni szerepében, Anne-lise Uhlig megható és eszményi Melanie, Viktor Staal igen csinos és ügyes, mint Vincenz, Paul Wegener nagyszabású, művészi alakítással ajándékoz meg Salurn báró szerepében. A többiek is mind kitűnők.

Megragadó, fenségesen szép külső felvételek vetítik eléink a havasok vadregényes tájait. Az operatőr igyekezett hatásosan kihasználni a gyönyörű környék lehetőségeit és

ez teljes mértékben sikerült is neki. A rendezés, mint már mondtuk, kifogástalan és átsegít a történet zökkenőin. Az általános végső benyomás

Titkok vándora

Irtá: *Veit Harlan és, Werner Eplinius*

Rendezte: *Veit Harlan*
Magyar szöveg: *Pacséry László*

Zene: *Alois Melicher*

Főszereplők: *Heinrich George, Kristina Söderbaum, Paul Henckels, Paul Wegener*

Cenzúra: *aluli*

Beszél: *németül*

Hossza: *2977 méter*

Produkción: *Tobis*

Forgalombahozza: *Budapest Film*

Bemutatta: *Corvin*

Nem hinném, hogy van a világon még egy nagyváros, mely régi karakterét külsőségeiben annyira megőrizte volna, mint *Nürnberg*. A város építészeti bizottsága évtizedek óta csak olyan engedélyt ad ki, mely a házak minden követ, faragványát a régi stílus megőrzésével rekonstruálja. Az ember azt várja *Nürnberg* utcáin sétálva, mikor tekint ki valamelyik ablakból egy középkori várkisasszony. Fájó szívvel olvastuk, hogy ezt az óriási múzeumnak is beillő várost a közelmúltban nagyerejű légitámadás pusztította végig. Pótolhatatlan veszteség érte az egész emberiséget a kultúrkincsek megsemmisülésével és *annál nagyobb szerencse, hogy a Nürnberg városnak szentelt filmkockákon az ősi német város kultúráját, történelmét érezzük lerögzítve*. Statisztákra, díszletekre ezuttal — bármilyen nagyszabású is a film kiállítás — nem kellett sokat költeni. Csak be kellett

mindenesetre kedvező és több igazán megkapó jelenetre még sokáig vissza fogunk emlékezni.

Cs. M.

ősfőzetni a jó *nürnbergieket* s a város minden eredetiségével, még lelkeségével is ott állt a produkció mögött, mely ennek a városnak filmhymuszát készítette el, a *»Titkok vándora«* megalkotásával.

Az óceánon hanykolódó vitorlás is a *»Nürnberg«* nevet viseli. Méreteiben és külsőségeiben Kolumbus hajójára emlékeztet, mellyel elindult az Újvilág felé. A *»Nürnberg«*-en utazó földrajztudós is Afrika ismeretlen vizein kutat, mikor végzetes szerencsétlenség éri. Egy zsebóra hiányzott csupán a tájékozódáshoz, mely *jüggetlen a tenger hullámzásától*. Az órát ebben az időben ingaszerkezet tartotta mozgásban. A toronyórák, zenélőórák mesterművei is éppen az időben születtek.

A XVI. században vagyunk s a további kutatások kiegészítéséhez multhatatlanul szükség van a rúgószerkezettel járó órára. *Nürnberg* nagy fia, Henlein Péter, találja fel élete utolsó napjaiban a varázsszerkezetet és így városának szerez ezzel örök dicsőséget. A nagy tudóst Heinrich George alakítja azzal a meg-rázó, robusztus erővel, melyet csak a világ legnagyobb művészei tudnak megeleveníteni. A hitves (Kristina Söderbaum) áhitattal szereti férjét, akinek egyre kevesebb ideje jut fiatal felesége számára. Nem csoda, ha Henlein segítje halálosan beleszeret a temperamentumos, megejtően érzéki fiatalasszonyba. A tudós véletlenül fedezi fel tanítványa egyik óraművének modelljében feleségének akt-

ját, mely arra hivatott, hogy a városház-toronyban minden déliben lendüljön ki harangozáskor és mutassa a delet a *nürnbergieknek*. A szerelmet az ifjú nem tudja titkolni a mester és tanítvány közötti nézeteltérés éppen akkor történik, mikor Henlein azon gondolkozik, hogy gömbalakú golyó helyett a hosszúkás alakú pisztoly-golyó fűrná jobban a levegőt. Indulatoságában rácsap a tanítvány kezére, akinél az ütődés következtében elsül a fegyver, halálra sebezve mesterét. Henlein Péter élete utolsó heteiben feltalálja a zsebórákat s azzal a kikötéssel adja át örökösökének, hogy azt nem akarja szabadalmaztatni, hanem az emberiség közkincsévé akarja tenni.

A film folyamán nem jut időnk gondolkozni, hogy mennyi a meseszövében a történelem és mennyi az idealizált valóság, mert ma már a rendezők mesterfogásai, nagy hatáserejű beállításai messze felülmúlják a történelem valóságosságait is. A tömény mondanivaló, látványosság a való átélését megközelelti.

Veit Harlan válogatott szereplőivel együtt *legnagyobb mestere az érzelmi és vizuális érzékelésnek*. A tömegjelenetek éppen annyira realiztikus hatásaikban, mint a halállal vívódó tudós töprengései. Heinrich George alakításáról újat nem mondunk. Ő a monumentalitás nagymestere. Rajta keresztül érezzük azt, mit adott az a kultúr Európa többi négy világrészének, amelyek éppen ezt a szülőanyát akarják kivégezni, lebombázni. Lehet, hogy ez a film is a propaganda nyelve, de a művészetnek olyan eszközeivel, melynek meggyőző erejét még ellenpropagandával sem lehet kiirtani.

Gy. K. E.

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM	Ragaszkodom a szer.	VI. 14-től	Kokas
CORVIN	Csókparádé	VI. 8-tól	Budapest
DEÁK	Egér a palotában	VI. 16-tól	Kolczonay
FORUM	Ragaszkodom a szer.	VI. 16-tól	Kokas
KASZINO	Egér a palotában	VI. 16-tól	Kolczonay
KORZÓ	Eltitkolt szerelem	VI. 4-től	Esperia
NEMZETI APOLLÓ	A szerelem jogán	VI. 11-től	UFA
OMNIA	Egyszoknya egy nadrág	V. 13-tól	Hamza
RADIUS	Ragaszkodom a szer.	VI. 2-től	Kokas
SCALA	Párduc kisasszony	V. 28-tól	Mester
SZITTYA	Dr Jörn	VI. 2-től	Z. Horváth
URÁNIA	Az ényecsősz	VI. 8-tól	UFA

A „VILÁG” FILMSZÍNHÁZ ENGEDÉLYESE LESZERELT. Bessenyei György a rákosszentmihályi Világ Filmszínház engedélyese 19 hónapi frontszolgálat után egészségesen tért haza, átvette mozijának vezetését. Távolléte alatt nem volt zökkenő üzemének menetében és lapunkon keresztül mond köszönetet azoknak, akik ezalatt a mozi üzletmenetét biztosították.

A KORMANYZÓ ÚR SZÜLETÉSNAPJÁNAK ELŐESTÉJÉN, csütörtökön, 17-én és az azt követő héten valamennyi fővárosi bemutató és utánjátzó, valamint minden nagyobb vidéki filmszínház mindenegyes előadásának ünnepi műsora a »Magyarország Kormányzója« c. filmmel kezdődik. E film lejátssza alkalmával, a film-műsor hossza miatt az előadások kezdete megváltozik és a mozik zárórája 8/41 óráig kitolódik. A fenti filmet a kisebb mozgószínházak a Magyar Híradó játkrendjének megfelelően folyamatosan a későbbi hetekben mutatják be. A Magyar Mozgóképegyesülete az ünnepi jelentőségű műsor-számra tekintettel, arra kéri a közönséget, kísérelje figyelemmel az előadások ez alkalommal engedélyezett új kezdetét, lehetőleg pontosan jelenjék meg és helyét mindenki idejében foglalja el.

APRÓHIRDETÉS FELADÁSA A »MAGYAR FILM«-BEN. Felhívjuk b. előfizetőink és olvasóink figyelmét, hogy lapunkban közlendő kishirdetések árát előzetesen a közlendő szöveggel együtt bélyegben szíveskedjék kiadónkhoz (VII., Erzsébetkörút 13. IV.) beküldeni, mert az inkasszáls körülményes. Az adminisztráció egyszerűsítése miatt a kishirdetések (25—30 szóig) díja szakmabelieknek és álláskeresőknek 5 pengő közlésenként.

ÉRDEKES ELJEGYZÉS. Kedves és romantikus történetet hallottunk egyik filmköleszónánál, ahol nem régen ment férjhez egyik tisztviselőnk Gázsó Etelka esküvőjére meghívta legjobb barátját, aki koszorúslányként vett részt az esküvőn s ez alkalommal viszont a vőlegény is elhozta legjobb barátját, aki mint vőfény emelte a hangulatot. A koszorúslány és vőfély is meretségéből szerelem lett és így ezúton hozhatjuk tudomásra, hogy Erdélyi István dr. személyi titkárnőjét, nemes Hoffmann Edittel, a Kárpát Film tisztviselőnőjét eljegyezte Susits Miklós m. kir. pénzügyi számellenőr.

MAGYAR film HÍREK

A film a soproni nyári egyetemen

Június 30-án nyílik meg a soproni nyári egyetem, amely július 18-ig tartja előadásait. Ezek között három olyan szerepel, amely a filmszakmát is érdekli.

Július 5-én d. u. 5 órakor Juhász Zoltán, a Gamma elnöke tart előadást »A színes fényképezés fejlődése« címmel.

Július 9-én d. e. 11. órakor Lohr Ferenc, a Hunnia filmgyár főmérnöke »A korszerű filmgyártás« címmel tart előadást.

Július 13-án d. u. 5 órakor Erdélyi István dr. mondja el: hogyan készül a magyar film?

Az előadások időtartama egyenként két óra.

Az »Elcsesélt élet« egyik jelenete, amely most készül a Filmirodában Bánky Viktor rendezésében.

A Hunniában készült »Éjjeli zene« nagy bálj jelenete.

A SZERVUSZ PÉTER CÍMŰ MAGYAR FILM MADRIDBAN. Vasárnap délelőtt mutatták be a madridi Rialto filmszínházban a sajtó és a filmszakma képviselőinek a »Szervusz Péter« című filmet.

A bemutatón megjelent a madridi társaság és a művészvilág sok kiváló tagja, valamint a diplomáciai testület, é.én a finn, bulgár, horvát, kínai és japán követekkel. A híradó-film során megjelent Kormányzó urat a magyar kolónia és az egész közönség lelkes tapsal fogadta. A bemutatón megjelent előkelőségeket Ambró Ferenc magyar követ és a követség sajtóattaséja üdvözölte.

A szünetben büffét szolgáltak fel és cigányzene szórazottatta a közönséget, amely a késő délutáni órákig maradt együtt. A filmet spanyolra szinkronizálják és ősszel kerül bemutatásra Madrid legnagyobb filmszínházában.

BUZSITZKY ISTVAN BEVONULT. A Kárpát Film pénztárosa pünkösdi hetében vonult be csapattestéhez és az orosz frontra való indulása alkalmából számtalan barátja és ismerőse kísérte az állomásra.

A HEGYEK LÁNYA KÜLFÖLDÖN. Rég futott Bulgáriában olyan sikerrel magyar film, mint a Hegyek lánya. Szófiában napokkal előbb elkelte minden jegy és hasonló volt a helyzet Várnában és Giurgiuban. A nagy, emberi indulatok művészi feldolgozása közelférközött az idegen közönséghez is, mely a nyelvi nehézségek ellenére is tökéletesen megértette. A film nagy sikere egyébként a külföldi előadásokban is megnyilvánul. Magyar filmeknél eddig még el nem ért áron vették meg Olaszország, Svájc és Svédország területére is, míg Németországgal a tárgyalások folynak. Ebből filmeseink számára az a tanulság, hogyha általános, mély emberi témát megfelelő magas színvonalon dolgoznak fel, a siker sem beföldön, sem külföldön nem maradhat el. A művészi film megfogja a közönséget osztály és nyelvi különbségek nélkül.

1007. sz.

Munkácson ünnepelték Thököly Imre hitvesének, Zrinyi Ilona születésének 300-ik évfordulóját. II. Rákóczi Ferenc hőselelkű édesanyja három esztendeig védte a várat az ostromló osztrák seregek ellen.

A miniszterelnök jelenlétében avatták fel a MABI korszerű új székházát.

Nagy sikerrel fejeződtek be az ideai könyvnapok. Közéletünk számos ismert személyisége is megjelent a városszerte felállított könyvsátragnál.

Tordason a szövetkezeti mintafaluban levante-otthont avattak.

A budai BEAC-pályán rendezték Magyarország ideai nemzeti teniszbajnokságát.

A gyulai községi polgári iskola leventecsapata a diákaptár keretében végzett gyűjtéséből házat ajándékozott Pádvai András gyulavári hősi halált halt honvéd özvegyének és három árvának.

A levették országsszerte istentiszteleteken vettek részt, ahol a hősi halottakért imádkoztak. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mondta a Hősök terén a katolikus levették szentmiséjét.

Az Országos Tűzharcos Szövetség Ulein-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök országos társelnök elnöklésével díszlátogatást rendezett Nagyváradon.

A Nemzeti Munkaközpont a dolgozó társadalom áldozatkészségéből a Tisza Kálmán-terén felállította a »Magyar Munka« szobrát, Siklódy Lőrinc alkotását.

193.

A Führer fogadta Luukkonen asszonyt.

Diell vezérezredes a kondalakschai fronton egy csapatszemlén.

Norvégia a Nasjonal Samling fennállásának 10. évfordulóját ünnepelte.

A Königsbergi ősi Albertus egyetem aulájában Kopernikus-ünnepséget rendeztek.

Belgrádban megkezdődött az ideai löversenyidény. 15.000 látogató.

A német üzemekben szüntelenül folyik a hadsereg számára szükséges használati tárgyak készítése.

A német önkéntes páncéloskocsi vezetőik legfiatalabb korosztálya. Kivonulók a gyakorlótérre.

A keleti front mögötti javítóműhelyekben javítják ki és helyezik felhasználható állapotba a szántóföld megművelése számára szükséges mezőgazdasági gépeket és eszközöket.

Harc a kubáni hídfőállásért. Egy Fekete-tengeri kikötőben. Német és olasz rohamcsónokok futnak ki a tengerre. A német stukák fáradhatatlanul támogatják a földi csapatokat harcukban.

85. sz.

Rómában az olasz császár-herceg király megnyitja a Nemzeti Művészet IV-ik Évnegyvenes Kiállítását.

Brenoban, a Val Vamonica vidékén, az orosz harctérről visszatért 4000 olasz frontharcos összejövele.

Spalatóban, a Hadsereg napja alkalmából, megkezdődtek a munkálatok. Diokletian császár palotájának a ráépítményektől való megszabadítása céljából. Ugyanez alkalommal átadták a forgalomnak az autótutat, mely spalatót Trauval köti össze.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

UFA világhíradó 186. sz. (német beszéddel) (Auslandstunwoche Nr. 186.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 332 m. hosszú,

UFA világhíradó 187. sz. (német beszéddel) (Auslandstunwoche Nr. 187. Deutsch gesprochen) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 335 m. hosszú,

UFA világhíradó 188. sz. (német beszéddel) (Auslandstunwoche Nr. 188.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 332 m. hosszú,

Nótás csavargók (Die lustigen Vagabunden) (Nagy Mária) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Deutsche Film-export gyárban 1942. évben készült, 2609 m. hosszú,

Sportkirály (Le rois du sport) (Horváth János) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Studio Cinema filmgyárban 1939. évben készült, 2763 m. hosszú,

Vihar (Moszkva-Sanghai) (Sárközy Karolin) hangos dráma 5 felvonásban, a Terra filmgyárban 1936. évben készült, 2148 m. hosszú,

Egy bolond százat csinál (Hausz Mária) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1942. évben készült, 2294 mm. hosszú,

Egy szoknya, egy nadrág (Hamza D. Ákos) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1943. évben készült,

A munkások támogatását célzó rendelkezések keretében, az olasz bányavidékeken is megszervezték az üzemi étkezdéket, hogy a bányászokat terhes munkájukhoz képest kiválóan tápláló élelmekkel lássák el.

Bernben, vasúti szerelvények kiállítása, kicsiny modellekben.

Madridban egy lovagló cirkusz jótékony célú előadásán. Az érdekes műsor egyik számának léfolyása közben egy neves újságíró, csupán szemüveggel és egy virágszállal felfegyverkezve, az oroszlanok ketrecébe lép.

Itáliából. Április 21-ének ünnepése a bűvárhajósok iskolájában. A növénydekeknek fasiszta leányok adják át a zászlócskákat.

Grosseto, a véres húsvét után. Az Anya- és Gyermekek-Otthon, az ú. n. »Liberátorok« egyik célpontja. Egy másik célpont az elemi iskola volt, melynek falain láthatók a gépfegyverek golyóinak nyomai.

Róma. Az olasz császár-herceg király jelenlétében megnyílik a Magyar Akadémia művészeinek ezidei kiállítása.

szült, 2261 m. hosszú, **filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.**

Az idegen asszony. (Szívek a viharban), (Die Reise nach Tilsit), (Budapest film), hangos színmű 5 felvonásban, a Majestic filmgyárban 1939. évben készült, 2397 m. hosszú,

Magyar világhíradó 1005. (M. F. I.) hangos riport egy felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 250 m. hosszú.

UFA világhíradó 192. (Auslandstunwoche Nr. 192.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 335 m. hosszú,

LUCE olasz világhíradó 83. sz. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 281 m. hosszú,

Jöjjön eljén (Objectiv) hangos játék 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2083 m. hosszú,

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

»Jövő« nyomdászövetkezet műhelyében

Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182—278.

Johannes Heesters

a budapesti hölgyek
elsőosztályu kedvence

és Dora Komar

a gyönyörű primadonna

Forgalombahozza:

BUDAPEST VII., RÁKÓCZI-ÚT 52. TELEFON: 223-435

a
**C
S
Ó
K
P
A
R
Á
D
É**

c i m ű B e r l i n - f i l m b e n

Budapest,
1943.
június 16
V. évt.
24. sz.
Egyes
szám ára:
70 fill.

Dr. Jörn

SZERKESZTI
DR. MATOLAY
K. GÉZA

Jelenet a
Játssza: Szittyá.

Dr. JÖRN című svéd filmből.

Forgalombahozza:

